

សម័យប្បជុំទី៨ : ការបង្ហាញ និងការផ្តល់ការយល់ព្រមលើសូចនាករតាមដានរួមសម្រាប់

ឆ្នាំ២០០៩

បង្ហាញដោយឯកអគ្គរដ្ឋទូត អេនឌ្រូ ម៉ែស (Andrew Mace)

ក្នុងនាមនៃគូអភិវឌ្ឍន៍

នៅក្នុង វេទិកាសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨

យើងសូមឆ្លៀតឱកាសនេះ បញ្ជាក់ឡើងវិញនូវការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់យើងចំពោះសូចនាករតាមដានរួម — JMIs — ដែលជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនៃផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ រាប់បញ្ចូលទាំងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍។ របៀបវារៈសកម្មភាពក្រុងអាក្រា ចែងថា យើង — រដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ - នឹងត្រូវបានវិនិច្ឆ័យ តាមរយៈផលប៉ះពាល់ ដែលបានប្រឹងប្រែងធ្វើជាមួយគ្នា ទៅលើជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ។ តម្លាភាព និងការទទួលខុសត្រូវ កាន់តែប្រសើរឡើង សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ធនធានអភិវឌ្ឍន៍ គឺជាចលករដ៏មានឥទ្ធិពល ដើម្បីជំរុញឱ្យមានភាពជឿនលឿននៅក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់យើង។ JMIs ដើរតួនាទីដ៏សំខាន់នៅក្នុងបញ្ហានេះ ពីព្រោះ ដូចបានលើកឡើងនៅក្នុងរបាយការណ៍ស្តីពីប្រសិទ្ធភាពជំនួយកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨ សូចនាករទាំងនេះ គឺជាការដ៏សំខាន់បំផុតសម្រាប់បញ្ចូលគោលការណ៍នៃការតាមដានផ្នែកលើលទ្ធផល និងការទទួលខុសត្រូវទាំងសងខាងទៅក្នុងភាពជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍របស់យើង។

យើងមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយ ក្នុងការអនុម័តយល់ព្រមលើសូចនាករតាមដានរួមសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៩ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយក្រុមការងារបច្ចេកទេស។ សូចនាករទាំងនេះ បង្ហាញប្រាប់យើងអំពីគោលដៅចំណុចសម្រាប់តាមដានភាពជឿនលឿនក្នុងរយៈពេល១៨ខែខាងមុខ ដែលផ្អែកលើអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដូចដែលបានតូសបញ្ជាក់នៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ។

GDCC មានតួនាទីក្នុងការយល់ព្រម និងតាមដានលើ JMIs។ CDCF គួរកត់ត្រានូវភាពជឿនលឿន និងបញ្ហាប្រឈមជាមួយរបស់កម្ពុជា និងវាយតម្លៃសូចនាករទាំងនេះនៅក្នុងបរិបទមួយ ដែលទូលំទូលាយជាងនេះ។ ដូច្នេះ យើងសូមថយក្រោយមួយជំហានពី JMIs នីមួយៗសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៩ ពិនិត្យមើលលើ

បទពិសោធន៍ជារួមនៃការរៀបចំបង្កើត និងយល់ព្រមលើ JMI ក៏ដូចជា ការកំណត់មេរៀនណាដែលអាចរៀនសូត្របានសម្រាប់ អនាគត ។ ការឆ្លុះបញ្ចាំងនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមគោលការណ៍ JMI ។

គោលការណ៍ដ៏សំខាន់ គឺថា **សូចនាករតាមដានរួម ត្រូវតែមានលក្ខណៈស្មាត (SMART) ពោលគឺ : ជាក់លាក់ អាចវាស់វែងបាន អាចសម្រេចបាន ប្រាកដនិយម និងមានពេលវេលាជាក់លាក់ ។**

សូចនាករមួយចំនួនសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៩ មានលក្ខណៈល្អឥតខ្ចោះ ពីព្រោះសូចនាករទាំងនេះ ផ្ដោតចំពោះការវាស់វែងបាន និងសមស្របតាមស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់ផ្នែកជាក់លាក់ ។ សូចនាករទាំងនេះ មានមហិច្ឆិតាខ្លាំង ប៉ុន្តែ អាចសម្រេចបានក្នុងពេលវេលា នៅចន្លោះ CDCF លើកទី២ និងលើកទី៣ ។ ឧទាហរណ៍ល្អៗ រួមមាន សូចនាករតាមដានរួមលើផ្នែកអប់រំ សុខាភិបាល និងសកម្មភាពមិន ។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី យើងកត់សម្គាល់ឃើញថា ពុំមែនសូចនាករទាំងអស់សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៩ សុទ្ធតែមានស្តង់ដារដូចនេះឡើយ ។ យើងលើកឡើងបញ្ហានេះ ពីព្រោះ រដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវការ JMI ដែលដំណើរការបានល្អសម្រាប់យើង ដោយការផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ របស់យើងលើគោលដៅចំណុច ដែលប្រាកដនិយម មានភាពពាក់ព័ន្ធ និងតម្រង់ទិសលទ្ធផល ។ ប្រសិនបើសូចនាករ តាមដានរួមទាំងនេះ ពុំមានលក្ខណៈដូច្នេះទេ JMI នឹងមិនអាចជួយរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងការទទួលបាន ការរីកចម្រើនរួមគ្នា សំដៅទៅសម្រេចគោលបំណងរបស់ NSDP បានឡើយ ។

JMI របស់យើង គឺជាលទ្ធផលនៃការងារជាដៃគូនៅតាមក្រុមការងារបច្ចេកទេសផ្សេងៗ ។ ចាប់តាំងពី CDCF លើកទី១មក យើងសូមកោតសរសើរចំពោះរដ្ឋាភិបាល ដែលបានធ្វើការវិនិយោគធំៗ លើដំណើរការក្រុមការងារ បច្ចេកទេស តាមរយៈការងាររបស់ CRDB/CDC ដើម្បីកែលម្អការគ្រប់គ្រង និងលទ្ធផលការងាររបស់ក្រុមការងារ បច្ចេកទេស ។ នៅពេលដំណាលគ្នានេះ ហាក់ដូចជាមានឧបសគ្គមួយចំនួន ទាំងនៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល ទាំងនៅក្នុងចំណោម ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងការធ្វើការរួមគ្នាឱ្យបានល្អប្រសើរ លើការផលិតសូចនាករ JMI ដែលស្មាត (SMART) សម្រាប់ក្រុមការងារ បច្ចេកទេស ។ យើងកត់សម្គាល់ថា សូចនាករតាមដានរួមសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៩ គឺត្រូវតែជាកម្រងសូចនាករតាមដានរួម ទី២ប៉ុណ្ណោះ ចាប់តាំងពីការផ្សព្វផ្សាយឱ្យអនុវត្ត NSDP នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦^១ មក ហើយការរៀបចំបង្កើត និងការព្រមព្រៀងលើ JMI គឺជាដំណើរការរៀនសូត្រជាបន្ត ។

⬇ យើងសូមស្នើថា ក្រោមការដឹកនាំរបស់ CRDB/CDC ក្រុមការងារបច្ចេកទេសនីមួយៗ ពិនិត្យឡើងវិញ លើសូចនាករតាមដានរួមសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៩ របស់ខ្លួន ធៀបនឹងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យស្មាត SMART

¹ JMI សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៦ ត្រូវបានបង្កើតឡើង មុនការបញ្ចប់ NSDP ។

និងប្រើប្រាស់លទ្ធផល ដើម្បីកែលម្អចំណុចផ្ដោតការងារ ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០០៩ និងកែលម្អការរៀបចំបង្កើត JMI ក្នុងជំហាន។

គោលការណ៍មួយទៀត គឺថា **អ្នកចូលរួមក្រុមការងារបច្ចេកទេស ត្រូវតែមានសមត្ថភាពក្នុងការសម្រេច និង តាមដាន JMI**

ការប្រជុំពិនិត្យឡើងវិញលើ GDCC និង TWGs នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ បានរកឃើញថា ខណៈដែល TWGs មាននិន្នាការឈានទៅផ្នែកលើប្រធានបទ ឬផ្នែក ការចូលរួមរបស់ក្រសួងលើសពីមួយ ឬនាយកដ្ឋានច្រើនមកពីក្រសួង ផ្សេងៗ បានបណ្តាលឱ្យមានកង្វះខាតភាពច្បាស់លាស់ទាក់ទងនឹងការទទួលខុសត្រូវផ្សេងៗ។ បញ្ហាប្រឈមមួយទៀត កើតឡើងនៅពេលដែលផ្នែក ឬប្រធានបទ មានភាពទូលំទូលាយល្មមឆ្លងកាត់ TWGs ពីរ ឬលើសពីពីរ។ ការរកឃើញ ទាំងនេះ នៅតែត្រឹមត្រូវនៅឡើយនាពេលសព្វថ្ងៃនេះ ដោយបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗមួយចំនួននាពេលបច្ចុប្បន្ន ជាពិសេស ទាក់ទងនឹងសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងឧស្សាហកម្មរុករក មិនត្រូវបានគ្របដណ្តប់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយក្រុមការងារបច្ចេកទេសបច្ចុប្បន្ន។

លើសពីនេះទៀត យើងគាំទ្រអនុសាសន៍នៃរបាយការណ៍ស្តីពីប្រសិទ្ធភាពជំនួយ ដែលលើកឡើងថា អ្នកចូលរួម នៅក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេស ត្រូវតែជាមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ និងមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់លើបញ្ហាផ្សេងៗ ដើម្បីធានាថា ការពិភាក្សា មានប្រសិទ្ធភាព ហើយការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់រដ្ឋាភិបាល អាចសម្របសម្រួលបាន។ របាយការណ៍ នេះ ចង្អុលបង្ហាញថា ប្រការនេះអនុវត្តជាពិសេសចំពោះការចូលរួមនៅក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសអន្តរាគ្គីយ ដែលក្នុងនោះ តម្រូវឱ្យមានការចូលរួមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពពីភ្នាក់ងារទាំងឡាយក្រៅពីភ្នាក់ងារ ដែលតំណាងដោយប្រធានក្រុម ការងារបច្ចេកទេស។

- ❖ ជាទីម្តងទៀតក្រោមការដឹកនាំរបស់ CRDB/CDC យើងស្នើសុំឱ្យ TWG នីមួយៗ ពិនិត្យឡើងវិញ និងសម្របសម្រួលថា តើក្រសួង និងនាយកដ្ឋានណា ទទួលខុសត្រូវចំពោះ JMI សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៩ និងគោលបំណង NSDP សម្រាប់វិស័យរបស់ពួកគេ តើពួកគេមានតួនាទីអ្វីខ្លះ? ត្រូវទាមទារមានការចូលរួមផ្នែក នយោបាយ និងការដឹកនាំកម្រិតណាពីរដ្ឋាភិបាល?
- ❖ ត្រង់ចំណុចណាដែលបញ្ជាក់តម្រូវឱ្យមានការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត និងការទទួលខុសត្រូវឆ្លង-TWG យើងស្នើសុំ ឱ្យ CRDB/CDC ពិចារណាថា តើត្រូវធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីជំរុញឱ្យមានការទទួលខុសត្រូវរួមរបស់ TWGs ប្រហែលជាដោយការបង្កើតក្រុមការងារពិសេស។ ជំហានទី១ គឺត្រូវកំណត់ផែនទីបញ្ជាក់កាត់ទទឹង

និងបញ្ហានៃ ខ្លឹមសារសំខាន់ចំពោះ(NSDP) ប្រឆាំងនឹងរចនាសម្ព័ន្ធឯកសារ TWG បច្ចុប្បន្ន និង JMI ដើម្បីពិនិត្យថា ពួក គេត្រូវបានក្របដណ្តប់ ដោយមានប្រសិទ្ធភាព។

- នៅក្នុងឆ្នាំនេះ ការកំណត់ពេលវេលារបស់យើង សំរាប់ការយល់ព្រមលើ (JMIs) មានភាពចង្អៀត ផ្អែកមួយ ដោយសារវាជាឆ្នាំបោះឆ្នោតសកល ដែលជាលទ្ធផលនាំឱ្យមានកង្វល់ជាច្រើនថា មានផលអវិជ្ជមាន មួយចំនួនលើគុណភាពទាំងអស់ និងកម្មសិទ្ធិរបស់ JMIs ។ ជាពិសេស JMIs សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៩ នឹងទទួល ផលប្រយោជន៍ ពីការពិនិត្យឡើងវិញលើយុទ្ធសាស្ត្រជាមួយ ដោយផ្ដោតទៅលើចំណុចថា តើ បញ្ហាជានិម្មិត សំរាប់ការអនុវត្តន៍ NSDP ត្រូវបានពិនិត្យតាមដានដោយមានប្រសិទ្ធភាពដែរឬទេ។ ពេលនេះ ចំណុចនេះ នឹងមានផលប្រយោជន៍ពិសេស ដោយសារអាទិភាព ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងបរិបទ នៃការអភិវឌ្ឍន៍ ដែល ត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ រាប់បញ្ចូលទាំងបញ្ហាអតិផរណា និងវប្បធម៌នានាពិភពលោក។
- ជាទីបញ្ចប់ GDCC គួរដើរតួជាវេទិកា សំរាប់ការវិភាគ និងកិច្ចពិភាក្សាអំពីការរីកចំរើន ឬកង្វះខាតនៃការ រីកចំរើនលើ JMIs ។ ចំណុចនេះ គួរពឹងផ្អែកលើការវិភាគសូចនាករ និងលទ្ធផល នៅក្នុងអនុសាសន៍ស្តីពី វិធានការផ្សេងៗ ត្រូវអនុវត្តដោយរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។

- យើងស្នើសុំឱ្យ GDCC លើកក្រោយពិភាក្សាស្តីពីលើបញ្ហាទាំងនេះក្រោមរបៀបវារៈនៃការពិនិត្យឡើងវិញ លើរបាយការណ៍ស្តីពីការរីកចំរើនលើកទី១ សម្រាប់ JMIs ឆ្នាំ២០០៩។

យើងសូមយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសេចក្តីថ្លែងការណ៍ របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងវេទិកា សហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា សំរាប់ឆ្នាំ២០០៨ និងរបាយការណ៍ស្តីពីគោលដៅហរចំនួន២៥ ដែលមាន។ យើងវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះការរួមចំណែក និងរង់ចាំពិភាក្សាបញ្ហាតាមវិស័យ ដែលត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុង ក្រុមការងារបច្ចេកទេសនីមួយៗ ដែលពាក់ព័ន្ធ ខណៈដែលបញ្ហាយុទ្ធសាស្ត្របន្ថែម គួរប្រើប្រាស់ជាព័ត៌មាន សម្រាប់ការពិនិត្យឡើងវិញយុទ្ធសាស្ត្រ JMIs នៅក្នុងការប្រជុំ GDCC លើកក្រោយ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ និងលោក លោកស្រី ទាំងអស់ជាទីរាប់អាន

ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះការយកចិត្តទុកដាក់របស់ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី និងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរអរគុណចំពោះឯកឧត្តម **ឈៀង យាណារ៉ា** ដែលបានច្និបទបង្ហាញ និងបញ្ជាក់ពី ការអនុម័តយល់ព្រមជាផ្លូវការរបស់យើងខ្ញុំលើ JMIs សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៩។ ខ្ញុំរង់ចាំចូលរួមពិភាក្សា និងគំនិត យោបល់អំពីគោលការណ៍ទូទៅ ក្នុងការបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ការរៀបចំបង្កើត និងតាមដាន JMIs របស់យើង ក្នុងឆ្នាំក្រោយទៀត។